

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2011 m. birželio 15d. įsakymu Nr. IV-446
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. kovo 29 d. įsakymo
Nr. IV-510 redakcija)

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS KETVIRTOJI

(nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos sudarytojo pavadinimas kilmininko linksniu)

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBA A K T A S

2024-09-18 Nr. KPD-VL-2238

data

Vilnius

vieta

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (toliau – Taryba) s u d a r y t a
**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2022-09-01 įsakymu
Nr. Į-209**

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris)

Taryba, s u s i d e d a n t i i š
pirmininko (-ės) Aleksiejaus Luchtano ir narių:
(vardas ir pavardė kilmininko linksniu)

**Algimanto Merkevičiaus, Povilo Blaževičiaus, Lino Girlevičiaus, Ievos Masiulienės, Džiugo
Brazaičio,**

(vardai ir pavardės kilmininko linksniu, asmenis nurodyti per kablelį)

v a d o v a u d a m a s i Tarybos nuostatais, patvirtintais

**Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2019-10-17 įsakymu
Nr. Į-279**

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris, dokumentus nurodyti per kablelį)

n u s t a t o, kad:

1. Nekilnojamoji kultūros vertybė (toliau – vertybė) registruojama Kultūros vertybių registre
(toliau – Registas) kaip:

- ☒ pavienis kultūros paveldo objektas (toliau – objektas)
☐ kompleksinis objektas (toliau – kompleksas),
kurį sudarantys objektai registruojami savarankiškai
☐ kultūros paveldo vietovė (toliau – vietovė)

pažymėti tik vieną

2. Pavienis objektas yra: ☒ vieta ☐ statinys ☐ kitas nekilnojamasis
daiktas

(pažymėti tik vieną)

3. Komplexo dalys:

(kompleksą sudarantys objektai, jų kodai, priedo Nr.; objektus nurodyti per kabliataškį)

4. Vertybei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais:

Senujų Trakų kapinynas

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

5. Vertybei suteikiamas pavadinimas:

kapinynas

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

6. Vertybė yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adresą objektą:

(gatvės pavadinimas ir jos tipas) (g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)	(pastato) (Nr.)	(korpuso) (Nr.)
Senieji Trakai (k.) (gyvenamoji vietovė ir jos tipas) (vs., k., gelež. st., mstl., m.)	Senujų Trakų sen. (seniūnija)	Trakų rajono sav. (savivaldybė ir jos tipas) (r., m., sav.)

7. Vertybės (XVI– XIX a. vid.;) vertingosios savybės yra:

7.1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - **koplyčios vieta** (1996 m. archeologinių tyrimų metu teritorijos Š pusėje, maždaug 0,2-0,6 m gylyje nuo žemės paviršiaus fiksuotas iš lauko akmenų su nedidele raudonų plytų gabaliukų priemaiša mūrytos 1,5x1,5 m dydžio iki 1 m storio bei iki 1,2 m aukščio buvusios koplyčios pamatų kampas; po tyrimų pamatai užkasti; TRP 2; IKONOG. Nr. 1-4; 2024 m.);

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **reljefas** (gana lygi, nežymiai aukštesnė Š dalimi aukštumos dalis, iš Š pusės ribojama natūralios lomos, dabar užstatytos gyvenamaisiais bei ūkiniais pastatais, iš P - Senujų Trakų piliavietės su papiliu gynybinio griovio; teritorija apardyta arimų, XX a. II pusėje statant gyvenamuosius ir ūkinius pastatus, tiesiant Pakalnės gatvę, vedant įvairias komunikacijas, kitų žemės judinimo darbų metu, 1993, 1996 ir 2020 m. archeologinių tyrimų metu teritorijoje ištirtas bendras virš 28 kv. m dydžio plotas; TRP; FF Nr. 1-6; 2024 m.); **kapai** (griautiniai žmonių kapai su įkapėmis ar be jų; kapai apardyti įvairių žemės judinimo darbų metu, nurodoma, jog XX a. 9 deš. teritorijoje dar stovėjo Šileikos antkapinis paminklas su 1772 m. data, arimuose pastebėta žmonių kaulų fragmentų, rasta kaltinė vinis, Aleksandro denaras, 1993 m. archeologinių tyrimų metu, teritorijos P pusėje aptikti 3 kapai, kurių viename rasta ažūrinė širdies formos segė, 1996 m. tyrimų metu pilnai ištirtas vienas kapas, nustatyta, jog laidota ne mažiau kaip dviem horizontais 0,5-0,7 ir 0,9-1,3 m gylyje nuo žemės paviršiaus, surasta kaltinių vinių, žalv. žiedas bei auskaras, 2020 m. archeologinių tyrimų metu, Š teritorijos dalyje po gatve ištirti 4 kapai be įkapių; -; 2024 m.); **kultūrinis sluoksnis** (permaišytos žemės sluoksnis su atsitiktiniais archeologiniais radiniais; kultūrinis sluoksnis sužalotas įvairių žemės judinimo darbų metu; -; 2024 m.);

7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - **objektas patenka į Trakų istorinio nacionalinio parko Senujų Trakų piliavietės kultūrinio rezervato, Senujų Trakų kaimo istorinės dalies - 22146 ir Senujų Trakų senovės gyvenvietės - 17209 teritorijas** (-; -; TRP; 2024 m.);

7.5. faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius, kurie susiję su objektu - **kada teritorijoje pradėta laidoti tiksliai nežinoma, tačiau 1780 m. pastačius medinę kapinių koplyčią buvo suardyta dalis kapų. Pasak meno istorikės R.Janonienės tarp 1780 ir 1785 m. benediktinų abatas Liudvikas Celestinas Dydzinskis koplyčią pašventino Švč.Mergelės Marijos Ėmimo į dangų titulu. Pagal 1799 m. inventorių koplyčia buvo iš tašytų rąstų, 8 sieksnių ilgio ir 5 sieksnių pločio su nedideliu bokšteliu virš presbiterijos. Šventorius aptvertas tvora, nuo vienuolyno pusės įrengti vartai. Netoli vartų stovėjo varpinė. Vėliau koplyčia remontuota, prie pagrindinio fasado pristatomas prieangis. Nurodoma, jog nuo 1850 m. kapinėse nebelaidojama. 1905 m. medinė koplyčia nugriauta ir perduota Paluknio parapijai,**

kur atstatyta ir suremontuota išstovėjo iki 1941 m. rugpjūčio 25 d., kuomet sudegė.

(apibūdinimas, būklė, nuoroda į pridedamą fiksaciją, aprašymo data; nurodyti per kabliataškį)

(Tarybos akto, kuriuo anksčiau nustatytos vertingosios savybės ir apibrėžtos teritorijos ribos, data ir Nr.)*

8. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra kultūros paveldo statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kablelį)

9. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje yra:

9.1. Pavienio objekto teritorijoje yra:

(pavienio objekto teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.2. Komplekso teritorijoje yra:

(komplekso teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.3. Vietovėje yra:

(į vietovę įeinančios vertybės, jų kodai; vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

10. Vertybės vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☒ Archeologinis	☒ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Istorinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus

☒ Memorialinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☒ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Dailės	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☒ Kraštovaizdžio			
(galima pažymėti kelis)	(galima pažymėti kelis)	(pažymėti kiekvienam pobūdžiui tik vieną)	

11. Pavienio ar kompleksinio objekto, ar vietovės reikšmingumo lygmuo yra:

☒ nacionalinis ☐ regioninis ☐ vietinis

(pažymėti tik vieną)

12. Vertybės apibrėžtos teritorijos:

12.1. ribos yra:

Taško Nr., Atkarpa	Būdas	Tikslumas (cm)	Y (ordinatė)	X (abscisė)	Geokodas	Aprašymas
1	K	20	563571,37	6052722,80	kv2	
1-2	-	-	-	-		
2	K	20	563603,41	6052652,44	kv2	
2-3	-	-	-	-		
3	K	20	563606,60	6052628,27	kv2	
3-4	-	-	-	-		
4	K	20	563572,48	6052616,42	kv2	
4-5	-	-	-	-		
5	K	20	563566,43	6052631,80	kv2	
5-6	-	-	-	-		
6	K	20	563562,80	6052631,12	kv2	
6-7	-	-	-	-		
7	K	20	563554,74	6052650,29	kv2	
7-8	-	-	-	-		
8	K	20	563550,84	6052658,99	kv2	
8-9	-	-	-	-		
9	K	20	563536,25	6052689,97	kv2	
9-10	-	-	-	-		
10	K	20	563535,19	6052692,22	kv2	
10-11	-	-	-	-		
11	K	20	563529,72	6052703,39	kv2	
11-12	-	-	-	-		

12	K	20	563571,37	6052722,80	kv2	
12-1	-	-	-	-		

12.2. plotas yra:

4364,00 kv. m

13. Vertybės apibrėžta apsaugos zona:

13.1. nustatytas**:

[] apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis

[] vizualinės apsaugos pozonis

(pažymėti galima abu arba tik vieną)

13.2. apsaugos nuo fizinio poveikio pozonio:

13.2.1. ribos yra:

13.2.2. plotas yra:

0 kv. m

13.3. vizualinės apsaugos pozonio

13.3.1. ribos yra:

13.3.2. plotas yra:

0 kv. m

13.4. apsaugos zonos plotas yra:

0 kv. m

13.5. [x] nustatyta, kad apsaugos zona nereikalinga***.

14.

(sprendimas, kuriuo objektas ar vietovė paskelbti ar inicijuoti skelbti saugomais****)

15. Šaltiniai ir literatūra (archyvinė medžiaga, tyrimų ataskaitos, publikacijos ir kt.):

15.1. ASADAUSKAS, Arvydas. Archeologinių paminklų tyrinėjimai Lietuvoje 1993 metais. Lietuvos istorijos metraštis 1993 metais. Vilnius, 1994, p. 242 (235-244).

15.2. DAKANIS, Bronius. Senųjų Trakų senovės gyvenvietė. Kultūros paminklų enciklopedija. Rytų Lietuva. Vilnius, 1998, t. 2, p. 50.

15.3. JANONIENĖ, Rūta. Senųjų Trakų bažnyčios įranga ir benediktiniškojo paveldo likimas. Iš.: Benediktiniškoji tradicija Lietuvoje. [sud. JOVAIŠA, Liudas]. Vilnius, 2008, p. 183, 190 (181-202).

15.4. KUNCEVIČIUS, Albinas. Senųjų Trakų piliavietės archeologinių tyrinėjimų 1996 m. ataskaita. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 2756, p. 10-13, 90-92, 97-101.

15.5. LISAUSKAITĖ, Birutė. Senųjų Trakų kaimo istorinės dalies (u.k. 22146), Senųjų

Trakų senovės gyvenvietės (u.k. 17209) teritorijos, Senųjų Trakų k., Trakų r. sav., detaliųjų archeologinių tyrimų 2020 m. ataskaita. Trakai, 2020. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 9831.

15.6. LISAUSKAITĖ, Birutė. Tyrimai Senuosiuose Trakuose. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2020 metais. Vilnius, 2021, p. 455-457.

15.7. MIKULIONIS, Stanislovas; BALIULIS, Algirdas. Senieji Trakai – piliavietė ir buvęs benediktinų vienuolynas. Lietuvos TSR architektūros klausimai. Vilnius, 1981, t. VII, 2 sąs., p. 17, 20-21(13-27).

15.8. MIŠKINIS, Algimantas. Neiškikę arba perstatyti lietuvių liaudies ir profesionaliosios architektūros pastatai bei kompleksai. Lietuvos TSR architektūros klausimai. Vilnius, 1986, t. 8, sąs. 2, p. 108-109(104-113).

15.9. MIŠKINIS, Algimantas. Senieji Trakai. Rytų Lietuvos miestai ir miesteliai. Vilnius, 2002, I knyga, II tomas, p. 22, 24-25, 27, 28, 31(20-32).

15.10. POŠKIENĖ, Justina. 1998 m. Senųjų Trakų gyvenvietės (Trakų raj.) Sodų, Pakalnės, Pilies, Trakų gatvių archeologinių žvalgomųjų tyrimų ataskaita. Vilnius, 1998. Lietuvos istorijos instituto rankraštynas, f. 1, b. 3081, p. 4, 6.

15.11. STEPONAITIS, Valdas. Senuosiuose Trakuose, Trakų gt. aplinkoje 2006 m. atliktų archeologinių žvalgomųjų tyrimų ataskaita. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos paveldosaugos biblioteka, f. 39, ap. 1, b. 2391, p. 4.

15.12. TRAKYS, Žygimantas. Senųjų Trakų praradimas. Voruta, 1989 m. spalio, Nr. 1, p. 4.

16. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

Taryba šiuo a k t u

- ☒ n u t a r i a, jog vertybei reikalinga teisinė apsauga.
- ☐ n u t a r i a, jog turi būti patikslinti Registre registruotos vertybės duomenys
- ☐ n u t a r i a, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona
- ☐ n u t a r i a, jog vertybei apsauga netaikoma

49040

(kodas)

(kodas)

PRIDEDAMA:

1. Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas, 1 lapas.
2. Kadastro žemėlapių ištrauka ir Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas, 3 lapai.
3. Fotofiksacija (6 nuotraukos), 6 lapai.
4. Ikonografinė medžiaga, 2 lapai.

Pirmininkas

Aleksiejus Luchtanas

PASTABOS

* Pildoma, kai Taryba nutaria, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ribos nustatomos paskelbtam ar inicijuotam skelbti saugomu objektui. Jeigu objektas inicijuotas skelbti saugomu, nustatytos apsaugos zonos ribos įsigalioja objektą paskelbus saugomu

*** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir jos pozonių ribos nenustatomos, jei jis yra draustinyje ar rezervate, taip pat nepaskelbtam saugomu ar neinicijuotam skelbti saugomu objektui bei Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nustatytais atvejais

**** Pildoma, kai kultūros paveldo objektas ar vietovė yra paskelbti saugomais ar inicijuoti skelbti saugomais